

JOSIP KAPLAN

Slovenski prispevek k županijski dediščini

Brošura je kot drugi zvezek izšla v okviru projekta Slovenski prispevek k županijski dediščini, katerega avtor je Slovenska informativna točka Si-T (s podporo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu), nosilci pa Slovensko kulturno-prosvetno društvo Snežnik iz Lovrana, Svet slovenske narodne manjšine Mesta Reka ter Svet slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije. Monografske brošure naj bi z besedo in sliko na kratko predstavile nekatere Slovence, pa tudi ustanove in poslopja, ki so zaradi svojega delovanja in obstoja zapisani v zgodovino Reke in okolice.

Slovenski doprinos županijskoj baštini

Ova brošura izlazi kao drugi svezak u okviru projekta Slovenski doprinos županijskoj baštini čiji je autor Slovenska informativna točka Si-T (uz potporu Ureda Vlade RS za Slovence u pograničnom području i u svijetu), a nositelji su Slovensko kulturno društvo «Snežnik» iz Lovrana, Vijeće slovenske nacionalne manjine Grada Rijeke i Vijeće slovenske nacionalne manjine Primorsko-goranske županije.

Te monografske brošure bi riječju i slikom ukratko predstavile neke Slovence koji su svojim životom i djelom izborili mjesto u povijesti Rijeke i okolice, ujedno bi u njima bile predstavljene pojedine ustanove kao i dio graditeljske baštine povezan s određenom temom.

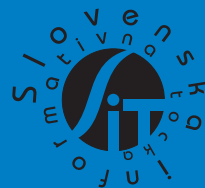
Vir in literatura/Izvor i bibliografija:

Notna zapuščina Josipa Kaplana/Notna ostavština Josipa Kaplana. • Glasbena šola Ivan Matetić Ronjgov, arhiv/Glazbena škola Ivan Matetić Ronjgov, arhiv. • Ustanova Ivan Matetić Ronjgov, arhiv. • Arhiv družine Kaplan/Arhiv obitelji Kaplan. • Hrvatsko društvo skladatelja, 60 godina, 1945.-2005., ur. Erika Krpan, Hrvatsko društvo skladatelja, Zagreb, 2005. • Mirna Marić, Josip Kaplan i klapska pjesma, Odjeci glazbene prošlosti, Zbornik 6, Ustanova Ivan Matetić Ronjgov, Viškovo, Ronjgi 2002. • Lovorka Ruck, Josip Kaplan, profesor riječke glazbene škole Ivan Matetić Ronjgov, Odjeci glazbene prošlosti, Zbornik 6, Ustanova Ivan Matetić Ronjgov, Viškovo, Ronjgi 2002. • Lovorka Ruck, Istarska narodna glazba i stvaralaštvo Josipa Kaplana, Ivan Matetić Ronjgov, Odjeci glazbene prošlosti, Zbornik 6, Ustanova Ivan Matetić Ronjgov, Viškovo, Ronjgi 2002. • Hrvatsko društvo skladatelja, 60 godina, 1945.-2005., ur. Erika Krpan, Zagreb, 2005. • Andrija Tomašek, Josip Kaplan, Skica umjetničkog portreta, Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske, Narodno sveučilište Poreč, Kulturno-prosvjetno društvo "Ivan Matetić Ronjgov", Zagreb, 1986. • Ljerka Žic, Instrumentalni opus Josipa Kaplana, Odjeci glazbene prošlosti, Zbornik 6, Ustanova Ivan Matetić Ronjgov, Viškovo, Ronjgi 2002.

Zahvala: Darko Kaplan, Lovorka Ruck, Glasbena šola Ivan Matetić Ronjgov, Reka, Karlo Dragan Došen, Slavko Arbitier, Nenad Labus

Izid so omogočili/Tisak su omogućili:

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu/
Ured Vlade RS za Slovence u pograničnom području i u svijetu
Primorsko-goranska županija
Mesto Reka/Grad Rijeka

Skladatelj, zborovodja in glasbeni pedagog Josip Kaplan se je rodil 23. oktobra 1910 v Krškem. Pri učitelju glasbe v rojstnem mestecu se je pri šestih letih začel učiti igrati violino. Na srednji šoli Državne glasbene akademije v Zagrebu je nadaljeval učenje violine, kot glavni predmet pa je imel fagot. Kaplan je že med šolanjem vodil pevski zbor v Krškem. Študij fagota je končal v razredu profesorja Josipa Ježka na glasbeni akademiji v Zagrebu. Med študijem je spoznal tudi Ivana Matetića Ronjgova, ki ga je pozneje spodbujal pri ustvarjanju v duhu istrsko-primorskega glasbenega izražanja. Pozneje je diplomiral iz kompozicije v razredu profesorja Blaža Arniča na akademiji za glasbo v Ljubljani.

Leta 1936 je postal zborovodja Hrvaškega pevskega društva *Tomašević* v Jajcu. Kot srednješolski profesor glasbe in zborovodja je delal v Banjaluki in tam vodil Hrvaško pevsko društvo *Nada* ter delavsko kulturno-umetniško društvo *Pelagić*. Josip Kaplan se je v Banjaluki javnosti prvič predstavil tudi kot skladatelj; leta 1938 je bila prvič izvedena njegova *Bosanska rapsodija* za mešani zbor. Po

Banjaluki je Josip Kaplan deloval v Novi Gradiški. S pomočjo Rudolfa Matza je leta 1941 poučeval petje na tamkajšnji gimnaziji in bil tudi zborovodja Hrvaškega pevskega društva *Graničar*, leta 1947 pa še zbora delavskega kulturno-umetniškega društva *Crvena zvijezda*.

U OVOJ JE VILI
ŽIVIO I STVARAO
PROF. JOSIP KAPLAN
1910 - 1996
HRVATSKI GLAZBENI
PEDAGOG I KOMPOZITOR
OPĆINA LOVRAN
TRAVANJ 2007

Sagledavajući autore tekstova koje je Kaplan uglazbljivao lako se uočava da su skladatelju inspiracija podjednako često bili stihovi pjesnika kao i narodna poezija. Od slovenskih pjesnika uglazbljivao je stihove

Otona Župančiča (ženski zbor *Vrabac*, dječji zbor *Ciciban*). Uglazbio je i pjesme Slavka Arbitera, člana KPD Bazovica iz Rijeke i pjevača MePZ KPD Bazovica; pjesmu *Bazovica* uglazbio je 1990. (skladba je postala himna društva Slovenski dom KPD Bazovica u Rijeci), a *Zdomec i Po planin'cah sem hodil ...!* 1993. godine. Zanimljivo je da je skladatelj uglazbljivao i stihove proizašle iz dječjih pera (npr. ciklus *Vrapčići kantaju*).

Već prvu Kaplanovu kompoziciju, *Bosansku rapsodiju*, 1948. nagrađuje Glavni odbor jedinstvenih sindikata Hrvatske. Spomenuto tijelo nagrađuje i zbor *Na Kordunu*, a Gradski narodni odbor Zagreba zbor *Posijmo sjeme* uz otkup *Pjesme u zoru*. Omladinska redakcija Radio-Beograda 1948. otkupljuje dječji zbor *Žuna*. Sljedeće godine Savez kulturno umjetničkih društava Narodne republike Srbije otkupljuje zbor *Naš stijeg se vije*. Zahvalnicu Radio-televizijskog centra Rijeka za doprinos razvitku radijske i televizijske djelatnosti u Rijeci Kaplan prima 1975. Svojom *Sonatinom za harmoniku* 1976. osvaja nagradu na Susretu harmonikaških orkestara i solista u Puli. Beogradsko Kulturno-umjetničko društvo «Abrašević» 1980.

otkupljuje *Baladu o Sutjesci*. Iste godine Kaplan osvaja Drugu nagradu stručnog žirija na 14. Festivalu dalmatinskih klapa u Omišu. Godine 1981. dobija Srebrnu plaketu «tambura Paje Kolarića» s Priznanjem za doprinos razvoju tamburaške glazbe u Jugoslaviji i ostvarivanju programskih ciljeva Festivala tamburaške glazbe u Osijeku. Iste godine Kaplan dobija i Nagradu Samoupravne interesne zajednice kulture općine Varaždin za kantatu posvećenu 800. godišnjici grada Varaždina. Josip Kaplan višestruki je dobitnik nagrade «Ivan Matetić Ronjgov» koju dodjeljuje Ustanova «Ivan Matetić Ronjgov» za najuspješnija zborna ostvarenja nastala na temelju istarsko-primorskoga glazbenog izričaja. Treću nagradu «Ivan Matetić Ronjgov» dobija za dva svoja rada namijenjena mješovitom zboru: 1982. za *Diptih s kamika*, a 1984. za mješoviti zbor *Znan te Istrijo*. Prvu nagradu «Ivan Matetić Ronjgov» osvaja 1986. ciklusom dječjih pjesama

Prolići te mješovitim zborom Mat naša.

Godine 1993. njegov mješoviti zbor *Brazda* nagrađen je na natječaju «Naš kanat je lip» u Poreču. Mješoviti zbor *Zlatna preja* nagrađen je nagradom «Ivan Matetić Ronjgov» 1994. godine. Unatoč svim osvojenim nagradama, izuzetno skroman Kaplan je smatrao da je bio najuspješniji kao glazbeni pedagog. U Poreču je 1991., u okviru manifestacije *Naš kanat je lip*, obilježio 50. obljetnicu pedagoškog rada.

Skladatelj, zborovođa i glazbeni pedagog Josip Kaplan svojim je djelovanjem dao neizmjeran prinos glazbenoj kulturi svih sredina u kojima je djelovao, a posebice u riječkoj regiji.

Zbirka: Slovenski prispjev k županjski dediščini/Slovenski doprinos županjskoj baštini

Zvezek/Svezak: 2

Urednica: MARIJANA MIRKOVIC, marjana.mirkovic@rti.t-com.hr

Izdajatelj/Izdavač: Sveučilišna narodna manjinske primorsko-goranske županije/

Vijeće slovenske nacionalne manjine PGŽ

Za izdajatelja/Za izdavača: MARIJANA MIRKOVIC

Skladatelj/Skladavači: Slovensko kulturno-prosvetno društvo Snežnik, Lovran;

Sveučilišna narodna manjinske Mesta Reka/Vijeće slovenske nacionalne manjine Grada Rijeke

Za soizdajatelja/Za suizdavača: VASJA SIMONIČ, DUSANKA GRZETA

Tekst: LOVIRKA RUČK

Oblikovanje: ROK ZELENKO

Lektoriranje: DARKA TEPINA PODGORŠEK

Prevod v slovensčino/Prijevod na slovenski: MARIJANA MIRKOVIC

Tisk/Tisak: Tiskara Susak

Naklada: 500 izvodov/komada

Reka, maj 2009/Rijeka, svibanj 2009.

Josip Kaplan

Desetletje od 1949 do 1959 je živel in delal v Pulju; tam je svojo pedagoško dejavnost še bolj razvejal. Na Učiteljišču Viktor Car Emin je poučeval predmete iz glasbene teorije in vodil šolski zbor. Na puljski glasbeni šoli je sočasno predaval solfeggio in klavir ter igral violo v šolskem godalnem kvartetu. Poleg omenjenega zbora na učiteljišču je vodil tudi zbor delavskega kulturno-umetniškega društva *Bratstvo-jedinstvo* v Vodnjanu in zbor *Matko Brajša Rašan* v Pulju. Po preselitvi na Reko leta 1959 je bil predavatelj na učiteljišču, po njegovi ukinitvi l. 1963 pa profesor na novi pedagoški gimnaziji. Od leta 1964 do 1979 oz. do upokojitve je delal kot profesor na Glasbeni šoli *Ivan Matetić Ronjgov* na Reki. Prav tako je kot zunanji sodelavec predaval na katedri za predšolsko vzgojo in razredni pouk na pedagoški akademiji. Bil je tudi profesor kontrapunkta na reškem teoretično-pedagoškem oddelku zagrebške glasbene akademije. Poleg vsega naštetega je bil sodelavec Glasbene založbe Zagreb. Od leta 1960 do 1967 je v kulturno-umetniškem društvu *Jedinstvo* nadaljeval delo zborovodje. Življenjska pot skladatelja, zborovodje in glasbenega pedagoga Josipa Kaplana se je končala 25. marca 1996 v Lovranu.

Josip Kaplan je poleg pedagoškega in dirigentskega dela ves čas tudi skladal. Sam je izjavil, da navdih pri ustvarjanju črpa v »dobrem literarnem tekstu, kakšnem kipu ali sliki, pa tudi v doživetjih, ki jih s seboj prinaša življenje«. Skladateljsko nadarjenost je izražal z ustvarjanjem del, raznovrstnih v smislu glasbenih vplivov kot tudi glede na izvajalce. Številne skladbe je navdihnili folklor, so pa tudi dela, nastala pod vplivom sodobnejšega skladateljskega izražanja. Kaplan je pisal za najrazličnejše izvajalske sestave. Skladal je vokalna, vokalno-instrumentalna, solistična, komorna, orkestralna in glasbeno-scenska dela. Največ je zborovskih skladb: več kot devetdeset za mešani zbor, trideset za moškega, nad dvajset za ženski in prav toliko za otroški zbor. Naj omenimo le zborovsko *Gradiću moj lepi*, pesem Rikarda Katalinića - Jeretova, posvečeno Lovranu. Med vokalno-instrumentalnim deli so solo pesmi (*Lan*, *Mjesečina*, *Oči pjesnika*), zborovske pesmi ob spremljavi klavirja, kantate, vokalne skladbe ob spremljavi tamburaškega ali komornega orkestra, zborovska dela ob spremljavi tamburaškega ali simfoničnega orkestra in skladbe za otroške zборе ob spremljavi Orffovega instrumentarija. Solistične skladbe so namenjene klavirju (*Matić-poljana*), kitari, harmoniki in violončelu. Komorne skladbe obsegajo tri godalne kvartete, pihalni kvartet (*Četiri istarska plesa*) in kvintete, godalno-pihalni sekstet, skladbe za kvartet in kvintet violončela, trio za oboo, violino in čelo; duo za violončelo in klavir (*Humoreska*, *Balada*, *Sonata*), violino in klavir (*Sonatina*, *Tri istarska plesa*), sonate za oboo in klavir ter trombon in klavir. Poleg simfoničnega dela (*Meštrovićev triptihon*) obsega Kaplanov orkestralni opus še dela za godalni orkester (*Rondo*, *Concertino*, *Epitaf*), tamburaški (petnajst del), harmonikarski in komorni orkester (*Divertimento*, *Proletna suita*). Delež solističnih instrumentov v koncertantnih skladbah je Kaplan namenil klavirju, violini, violončelu, flauti in oboi. Kaplan je avtor številnih del, posvečenih otrokom, od otroških pesmi (kar deset ciklov otroških pesmi ob spremljavi klavirja) in zborovskih pesmi ter instrumentalnih skladb (*Dječji prizori* za klavir) do glasbeno-scenskih del. Otrokom je namenil tudi glasbeno-scenska dela: *Pepeljuga*, *Labudovo pero* in otroško opero *Gljivarska zemlja*. Napisal je tudi scensko glasbo za štiri otroške predstave. Njegove otroške pesmi so izšle v pesmaricah in osnovnošolskih učbenikih različnih avtorjev. Bogata skladateljska zapuščina Josipa Kaplana je v lasti dedičev v Lovranu. Kljub številnim tiskanim skladbam je velik del ustvarjanja ohranjen samo v rokopisu.

Za Josipa Kaplana ne moremo reči, da je ustvarjal zgolj na osnovi ljudskega glasbenega izročila, vendar ima navdih narodne glasbe v njegovem celotnem opusu opazno mesto. Omenimo naj slovenske narodne, bosanske, kajkavske, medžimurske, slavonske in makedonske napeve ter dalmatinsko klapsko pesem. Na njegovo ustvarjanje pa ima najdalgotrajnejši vpliv ljudsko glasbeno izročilo Istre. Josip Kaplan je prvi glasbeni deli, za kateri je navdih črpal v Istri, končal leta 1951: Drugi godalni kvartet s podnaslovom *Istarske impresije* in *Serenado* za pihalni kvintet *In modo istriano*. Leto pozneje je nastala skladba za mešani pevski zbor *Galliotova pesan*, 1953 pa istoimenska solo pesem *Galliotova pesan* za bariton in klavir. Solistične skladbe z istrskim prizvokom so poleg že omenjenih še *Druga suita* za klavir, imenovana *Istarska suita*, *Istarski kvadri* za klavir, *Sonatina* za harmoniko, *Istarska impresija* za kitaro, *Divertimento slavicus* za komorni ansambel ter *Bodulski tanac* za flauto, violončelo in klavir.

Če sklepamo po tem, katere tekste je Kaplan uglasbil, so bili za skladatelja očitno enako privlačen navdih pesniški verzi in ljudska poezija. Izmed slovenskih pesnikov je uglasbil verze Otona Župančiča (*Vrabac* za ženski zbor in *Ciciban* za otroškega). Uglasbil je tudi pesmi Slavka Arbitra, člana Slovenskega doma KPD Bazovica na Reki in pevca MePZ KPD Bazovica; pesem *Bazovica* je uglasbil leta 1990 (skladba je postala himna društva Slovenski dom KPD Bazovica na Reki), *Zdomec* in *Po planin'cah sem hodil ...!* pa leta 1993. Zanimivo je, da je skladatelj uglasbil tudi verze, ki so jih napisali otroci (npr. ciklus *Vrapčiči kantaju*).

Že prva Kaplanova skladba, *Bosanska rapsodija*, je leta 1948 prejela nagrado, ki jo je podelil Glavni odbor enotnih sindikatov Hrvaške. Ta je nagradil tudi zborovsko skladbo *Na Kordunu*; Mestni ljudski odbor Zagreba je podelil nagrado zborovski *Posjimo sjeme* in odkupil skladbo *Pjesma u zoru*. Mladinska redakcija Radia Beograd je leta 1948 odkupila otroško zborovsko skladbo *Žuna*. Naslednje leto je Zveza kulturno-umetniških društev Ljudske republike Srbije odkupila zborovsko skladbo *Naš stijeg se vije*. Leta 1975 je Kaplan prejel zahvalo Radiotelevizijskega centra Reka za prispevek k razvoju radijske in televizijske dejavnosti na Reki. S svojo *Sonatino za harmoniko* je leta 1976 osvojil nagrado na srečanju harmonikarskih orkestrrov in solistov v

Pulju. Beograjsko Kulturno-umetniško društvo Abrašević je 1980. odkupilo *Balado o Sutjeski*. Istega leta je Kaplan osvojil drugo nagrado strokovne žirije na 14. festivalu dalmatinskih klap v Omišu. Leta 1981 je prejel Srebrno plaketo *Tambura Paje Kolarića* s priznanjem za prispevek k razvoju tamburaške glasbe v Jugoslaviji in uresničevanju programskih ciljev Festivala tamburaške glasbe v Osijeku. Za kantato, posvečeno 800. obletnici mesta Varaždin, je istega leta dobil tudi nagrado Samoupravne interesne skupnosti za kulturo občine Varaždin. Josip Kaplan je večkratni dobitnik nagrade Ivan Matetić Ronjgov, ki jo za najuspešnejša zborovska dela, ustvarjena na podlagi istrsko-primorskega glasbenega izročila, podeljuje Ustanova Ivan Matetić Ronjgov. Tretjo nagrado Ivan Matetić Ronjgov je prejel za svoji deli, namenjeni mešanemu zboru: leta 1982 za *Diptih s kamika*, leta 1984 pa za *Znan te Istrijo*. Prvo nagrado Ivan Matetić Ronjgov je osvojil leta 1986 s ciklom otroških pesmi *Proliči* ter skladbo za mešani zbor *Mat naša*. Leta 1993 je bila njegova skladba za mešani zbor *Brazda* nagrajena na natečaju *Naš kanat je lip* v Poreču. Tudi skladba za mešani zbor *Zlatna preja* je leta 1994 prejela nagrado Ivan Matetić Ronjgov. Kljub vsem prejetim nagradam je izjemno skromni Kaplan menil, da je bil najuspešnejši kot glasbeni pedagog. Leta 1991 je v okviru manifestacije *Naš kanat je lip* v Poreču praznoval 50. obletnico pedagoškega dela.

Skladatelj, zborovodja in glasbeni pedagog Josip Kaplan je v vseh okoljih, v katerih je delal, zlasti pa na Reki in v širši okolici, s svojim delovanjem dal neizmeren prispevek h glasbeni kulturi.

ZDOMEC

(S. HAJNER)

190

DRAGIŠA KAPLAN

ZDOMEC

Kako si mi lepa, dežela domača,
daleč od tebe zdaj v duši trpim,
spomin na dom v radost me vrača,
kot rožo cvetečo te videt' želim.

Zdavnaj minula zimska je noč,
v slovo na nebu so zvezde blestele,
ko otožen odhajal od doma sem proč
in oziral nazaj na okno hišice bele.

Sem rintal v tujini, v znoju bledel,
se z mrakom končal mi delovni dan,
bi ob jutarnji zarji ponovno začel
in počival le, kdaj bil sem bolan.

Mi matere moje beseda zbledela,
ker govor v tujini drugače zveni,
beseda je lepa, tudi viža vesela,
vendar le matere pesem oko orosi.

Delo in trud tujini sem dal,
grenkobo zato dobil sem plačilo,
si očitam, zakaj doma nisem ostal,
da mi delo za dom v veselje bi bilo.

V tujem svetu se sreča ne išče,
še ptica rada v svoje gnezdo leti,
le v hiši očeta je pravo ognjišče,
kjer se življenje najlepše živi.

Tiho, boleče, v ljubezni brezmejni
sem zunaj najlepšega vrta ostal;
dežela domača k sebi me sprejmi,
da bom v zemljici rojstni vočno zaspal.

Slovenski dom „BAZOVICA“

„Bazovica“, ti predragi si naš dom,
roke slovenske zveste so te dale,
drag spomin na tebe nosil bom,
ponos kvarnerske sončne si obale.

Ime ti od vasice lepe Bazovice,
kjer življenje za svoj rod so dali
hrabri fantje v boju zanj pravice,
ki se tujcu upreti niso bali.

Dekleta, fantje, otroci in žene,
od povsod se radostno smo zbrali,
da bi besede, ki nam srca vesele,
od mater naših ohraniti znali.

Tu se pesem sklada, bere, recitira,
igra kolo, pleše polka v dvoje,
se iz strun kitare lepi zvok ubira,
življenje uprizarja in lepo poje.

Tvoj glas že leta v dalj odmeva,
korak poskočni okolje gor budi,
zavest nam ljudska tu do'zreva,
prelepa čud domača se krepi.

Na stečaj so doma odprta vrata
vsem, ki življenju nudijo lepoto,
za vse, ki velja jim delo zlata
in v prsih utripa srce plemenito.

Hčere in sinovi naše domovine,
dežele polja, morja in planin,
naj le sveže bodo njene korenine,
„Bazovica“ to najlepši bo spomin.

Skladatelj, zborovođa i glazbeni pedagog Josip Kaplan rođen je 23. listopada 1910. u slovenskom mjestu Krško. Kao šestogodišnjak počeo je učiti violinu kod mjesnog učitelja u rodnom gradiću. Na srednjoj školi Državne muzičke akademije u Zagrebu nastavio je s učenjem violine, a glavni mu je predmet bio fagot. Još tijekom školovanja Kaplan je u Krškom vodio pjevački zbor. Studij fagota završio je u klasi profesora Josipa Ježeka na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Tijekom studija upoznao je i Ivana Matetića Ronjgova, koji će ga kasnije poticati na stvaranje u ozračju istarsko-primorskog glazbenog idioma. Kompoziciju je kasnije diplomirao na Akademiji za glasbu u Ljubljani u klasi profesora Blaža Arničā.

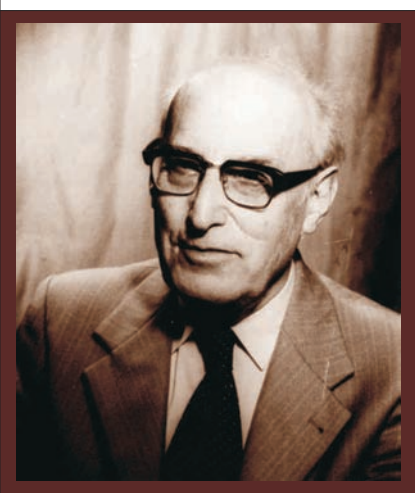
Od 1936. djeluje kao zborovođa Hrvatskog pjevačkog društva «Tomašević» u Jajcu. Zatim je djelovao kao srednjoškolski nastavnik glazbe i zborovođa u Banja Luci, gdje vodi Hrvatsko pjevačko društvo «Nada» i Radničko kulturno umjetničko društvo «Pelagić». U Banja Luci se Josip Kaplan javnosti prvi puta predstavio i kao skladatelj: 1938. praižvedena je njegova *Bosanska rapsodija* za mješoviti zbor. Nakon Banja Luke Josip Kaplan djeluje u Novoj Gradiški. Uz pomoć Rudolfa Matza 1941. godine postaje nastavnik pjevanja na gimnaziji u Novoj Gradiški, a djeluje i kao zborovođa Hrvatskog pjevačkog društva «Graničar». Od 1947. godine vodi u Novoj Gradiški i zbor Radničkog kulturno umjetničkog društva «Crvena zvijezda».

U desetljeću od 1949. do 1959. godine živi i radi u Puli, gdje se njegova pedagoška djelatnost još više razgranala. Na Učiteljskoj školi «Viktor Car Emin» radio je kao nastavnik muzičko-teorijskih predmeta i kao dirigent školskog zbora. Na pulskoj muzičkoj školi predavao je solfeggio i klavir te u gudačkom kvartetu škole svirao violu. Također, uz spomenuto vodstvo zbora Učiteljske škole, vodio je zbor Radničkog kulturno umjetničkog društva «Bratstvo-jedinstvo» u Vodnjanu te zbor «Matko Brajša Rašan» u Puli. Godine 1959. prelazi u Rijeku gdje postaje nastavnik Učiteljske škole. Nakon ukidanja riječke Učiteljske škole 1963. godine Kaplan postaje profesor novootvorene Pedagoške gimnazije. U razdoblju od 1964. do 1979. godine, odnosno do svog umirovljenja, profesor je Muzičke škole «Ivan Matetić Ronjgov» u Rijeci. Također, nastavlja predavati na Pedagoškoj akademiji kao vanjski suradnik, na katedri za predškolski odgoj i razrednu nastavu. Bio je i profesor kontrapunkta riječkog teoretsko-pedagoškog odjela zagrebačke Muzičke akademije. Uz sve spomenuto, bio je suradnik Muzičke naklade Zagreb. Nastavio je djelovati od 1960. do 1967. i kao zborovođa Kulturno umjetničkog društva «Jedinstvo». Životni put skladatelja, zborovođe i glazbenog pedagoga Josipa Kaplana okončan je 25. ožujka 1996. godine u Lovranu.

Usporedo sa pedagoškom i dirigentskom djelatnošću, Josip Kaplan se čitavo vrijeme bavio i skladanjem. Sam autor izjavio je da inspiraciju za stvaralački rad nalazi «u dobrom literarnom tekstu, u nekom kipu ili slici, kao i u događajima koje život nosi sobom». Skladateljsku je kreativnost Josip Kaplan iskazao u vrlo raznovrsnim djelima, kako u smislu glazbenih utjecaja, tako i obzirom na izvođački aparat. Mnoge su skladbe inspirirane folklorom, a ima i djela nastalih pod utjecajem suvremenijeg skladateljskog izraza. Izvođački sastavi za koje je Kaplan pisao vrlo su raznoliki. Skladao je vokalna djela, vokalno-instrumentalna, solistička, komorna, orkestralna te glazbeno-scenska djela. Najbrojniji su zborovi: preko 90 mješovitih zborova, tridesetak muških zborova, preko 20 ženskih zborova, isto toliko dječjih zborova. Spomenimo samo zbor *Gradiću moj lepi* na stihove Rikarda Katalinić-Jeretova posvećene Lovranu. Među vokalno-instrumentalnim djelima nalazimo solo popijevke (*Lan, Mjesečina, Oči pjesnika*), zborove uz klavirsku pratnju, kantate, skladbe za glas uz tamburaški ili komorni orkestar, radove za zbor uz pratnju tamburaškog orkestra, zbor uz simfonijski orkestar, dječje zborove uz Orffov instrumentarij. Solističke su skladbe namijenjene klaviru (*Matić-poljana*), gitari, harmonici i violončelu. Komorne skladbe obuhvaćaju 3 gudačka kvarteta, puhački kvartet (*Četiri istarska plesa*) i kvintete, gudačko-puhački sekstet, skladbe za kvartet i kvintet violončela; trio za obou, violinu i čelo; dua za violončelo i klavir (*Humoreska, Balada, Sonata*), violinu i klavir (*Sonatina, Tri istarska plesa*), sonate za obou i klavir, trombon i klavir. Uz jedno simfonijsko djelo (*Meštrovićev triptihon*), Kaplanov orkestralni opus sadrži djela za gudački orkestar (*Rondo, Concertino, Epitaf*), tamburaški (petnaestak djela), harmonikaški, komorni orkestar (*Divertimento, Proljetna suita*). Dionice solističkih glazbala u koncertantnim skladbama Kaplan je namijenio klaviru, violini, violončelu, klaviru, flauti i oboi. Kaplan je autor brojnih radova posvećenih djeci, od dječjih pjesama (čak 10 ciklusa dječjih pjesama uz klavirsku pratnju) i zborova, preko instrumentalnih skladbi (*Dječji prizori* za klavir) do glazbeno-scenskih radova.

Djeci je posvetio glazbeno-scenska djela *Pepeljuga, Labudovo pero* te dječju operu *Gljivarska zemlja*. Napisao je i scensku glazbu za četiri dječje predstave. Njegove dječje pjesme tiskane su u pjesmaricama i osnovnoškolskim udžbenicima raznih autora. Bogata skladateljska ostavština Josipa Kaplana nalazi se u Lovranu, u vlasništvu nasljednika. Unatoč brojnim tiskanim skladbama, veliki dio stvaralaštva sačuvan je samo u rukopisu.

Josipa Kaplana ne možemo označiti kao autora koji je stvarao isključivo na temelju narodnoga glazbenog izričaja, ali u njegovom cjelokupnom stvaralaštvu inspiriranost narodnom glazbom ima istaknuto mjesto.

Spomenimo slovenske narodne napjeve, bosanske, kajkavske, međimurske, slavonske, makedonske napjeve, dalmatinsku klapsku pjesmu. Istarski narodni glazbeni izričaj ima u njegovu stvaralaštvu najdugotrajniji utjecaj. Prva djela Josipa Kaplana inspirirana Istrom dovršena su 1951. godine: 2. gudački kvartet podnaslovljen *Istarske impresije* te *Serenada* za duhački kvintet *In modo istriano*. Sljedeće godine nastaje mješoviti zbor *Galiotova pesan*, a 1953. istoimena solo popijevka, *Galiotova pesan* za bariton i glasovir. Solističke skladbe s istarskim prizvukom su, uz već navedene, *Druga suita* za klavir nazvana *Istarska suita*, *Istarski kvadri* za klavir, *Sonatina* za harmoniku te *Istarska impresija* za gitaru, *Divertimento slavicus* za komorni ansambl te *Bodulski tanac* za flautu, violončelo i klavir.